

in capitulis enim dextra ac sinistra sunt
foramina hemitoniorum proque tendun-
tur surculis et uerticibus; eneruo torti fu-
nes quinquecluduntur nec pligantur
nisi sonitus ad artificis aures certos et
equales fecerint.

Brachia enim quae in eas tensiones inclu-
duntur cum extenduntur equaliter et
pariter utrique plagam mittere debent.
quod si in omotonia fuerint impediunt
directam telorum missionem. hoc thea-
tris uasa aerea quae in cellis sub gra-
dibus mathematica ratione conlocan-
tur. sonitus et discrimina quae greci ethera
appellant. ad symphonias musicales
siue concertus componuntur. Diui-
sa in circinatione diatessaron et dia-
pente et disdiapason uti uox scenici
sonitus conueniens in dispositionibus
tactu cum offenderit auribus cum
cremento clarior et suauior ad spec-
tatorum perueniat aures.

Hydraulicas quoque machinas et
cetera quae sunt similia his organis
sine musicis rationibus efficere ne-
mo poterit.

Disciplinam uero medicine nouisse
oportet propter inclinationem caeli
quae greci climata dicunt et aeris
et locorum quae sunt salubres aut pesti-
lentes aquarumque usus. Sine his enim

rationibus nulla salubris habitatio fieri
potest. Iura quoque nota habeat
oportet ea quae necessaria sunt aedifi-
ciorum communibus parietum ad ambi-
tum stillicidiorum et cloacarum luminum
item aquarum ductionis. et cetera.
quae cuiusmodi sunt. Nota oportet
ut sint architectus. Vt ante caue-
ant quam instituant aedificia.
Ne controuersie facili operibus
patribus familiarum relinquunt.
Et ut legibus scribendis pruden-
tia cauere possit et locatori et
ducitori. Namque si lex perita
fuerit scripta. erit ut sine cap-
tione utrique ab utroque liberet.

Ex astrologia autem cognoscitur
orientis occidentis meridies septen-
trio et iam celi ratio. ac qui noctu-
um solstitium. astorum cur-
sus quorum notitiam si quis non
habuerit.

Orologiorum rationem omnino
scire non poterit. Cum ergo
tanta haec disciplina sit conde-
corata et habundans eruditioni-
bus uariis ac pluribus non puto
posse ualde repente proficere
architectos. quia si quibus
ante pueris his gradibus discipli-
narum sciendo scientia plerumque

Grady. 69 Grd. Lat.
for 2^v

porticus sunt constituendę uti cum im-
bres repentini ludos interpellauerint.
habeat populus quoscūq; recipiat ex
theatro-choraglaque laxamentum
habeant ad comparandum uti sunt
porticus pompēianę. Itemq; athenis por-
ticus eum mēenci patrisq; liberi sanum.
Et ex euntib; cetheatro sinistra parte. odeū
quod themis tocles columnis lapideis
dispositis nauum milis. Et antemnis
ēspolis p̄ficis p̄textit; Idem autē etiā
mītri dati cobello rex ario barzanes re-
stituit smirne s̄ratio niceum tradibus
porticus ex utraq; parte ut scēne supra
stadium ceterisq; ciuitatibusq; diligen-
tiores habuerunt architectos. circa thea-
tra sunt porticus. Et ambulationes
quę uidentur ita oportere cōlocari.
uti duplices sint habeantq; exteriores
columnas doricās cum cōp̄stilis et or-
namentis ex ratione modulationes
p̄fectas; Latitudines autē earum
ita oportere fieri uidentur. uti quan-
ta altitudo columnę fuerit exte-
riores tantā latitudine habeant ab in-
feriore parte columnarum extre-
marum ad medias et a mediis ad
parietes qui circum cludunt porti-
cus ambulationes medianę autē
columnę quinta parte altiores sint
quā exteriores. sed aut ionico aut
corinthio genere deformentur; Co-
lumnarum autē proportionēs et

symmetrię. non erunt. hisdē rationib; 33.
quib; in aedib; sacris scripsi. alia enī
in dcorū templis debent habere
grauitatē. aliam in porticib; & cete-
ris op̄rib; subtilitatē itaq; didonici gene-
ris erunt columnę demēntantur earum
altitudines cum capitulis in partes. xv;
ex eis partibus una constituatur et fiat
modulus. ad cuius moduli rationē om-
nis operis erit explicatio Et in primo
columnę crassitudo fiat duorum mo-
dulorum. intercolumnium quinque et
moduli dimidia parte. altitudo co-
lumne pręter capitulum. xiiii. mo-
dulorum. capituli altitudo modu-
li unius. latitudo modulorum duo-
rum et moduli sextę partis; Ceteri
operis modulationes. uti in quibus
sacris in libro. iiii. scriptum ē ita
p̄ficientur; Sin autē ionicę colum-
nę fient. scapus pręter spiram et ca-
pitulum in octo et dimidiam parte
diuidatur. Et ex his una
crassitudinē columnę datur. Cum plu-
tho dimidia crassitudine constituentur.
capituli ratio ita fiat. uti in libro ter-
tio ē demonstratum; Sic corinthia
erit scapus et spira uti in ionica. ca-
pitulum autē quē admodum in
quarto libro ē scriptum ita ha-
beant rationē. s̄trobilis quę ad
icetnoq; fit p̄scabillos in partes ex de-
scriptioneq; supra scripta ē in libro

Griff. 69 Grd. Lat.
fol. 38^r